

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 4ης Μαΐου 2017*ⁱ

«Προδικαστική παραπομπή — Κανονισμός (ΕΚ) 1889/2005 — Έλεγχοι των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση — Άρθρο 3, παράγραφος 1 — Φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται ή εξέρχεται από την Ένωση — Υποχρέωση δήλωσης — Ζώνη διεθνούς διέλευσης του αερολιμένα κράτους μέλους»

Στην υπόθεση C-17/16,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής απόφασης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Cour de cassation (Ακυρωτικό Δικαστήριο, Γαλλία) με απόφαση της 5ης Ιανουαρίου 2016, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Ιανουαρίου 2016, στο πλαίσιο της δίκης

Oussama El Dakkak,

Intercontinental SARL

κατά

Administration des douanes et droits indirects,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), πρόεδρο τμήματος, E. Regan, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev και C. G. Fernlund, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: M. A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Daly και τον D. Colas,
- η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την E. Τσαούση και τον K. Γεωργιάδη,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την L. Grønfeldt και τον F. Dintilhac,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής απόφασης αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα (ΕΕ 2005, L 309, σ. 9), καθώς και του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 562/2006, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διελεύσεως προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ 2006, L 105, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο δίκης μεταξύ, αφενός, του Oussama El Dakkak και της Intercontinental SARL, και, αφετέρου, της administration des douanes et droits indirects (διεύθυνση τελωνείων και εμμέσων φόρων, Γαλλία), με αντικείμενο τις αγωγές αποζημίωσης που άσκησαν οι πρώτοι ζητώντας την αποκατάσταση των ζημιών τις οποίες υπέστησαν ως αποτέλεσμα της κατάσχεσης από την ως άνω φορολογική αρχή των ρευστών διαθέσιμων που μετέφερε ο Ο. El Dakkak κατά τη διέλευσή του από τον αερολιμένα Roissy-Charles-de-Gaulle (Γαλλία), για τον λόγο ότι ο τελευταίος δεν είχε δηλώσει τα αντίστοιχα ποσά.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός 1889/2005

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 και 4 έως 6 του κανονισμού 1889/2005 έχουν ως εξής:
  - «(2) Η εισαγωγή των προϊόντων παράνομων δραστηριοτήτων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και η επένδυσή τους μετά τη νομιμοποίηση παραβιάζουν την υγιή και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, η οδηγία 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες [(ΕΕ 1991, L 166, σ. 77)] θέσπισε κοινοτικό μηχανισμό για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες με την παρακολούθηση των συναλλαγών μέσω των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων τύπων επαγγελματιών. Επειδή υπάρχει κίνδυνος η εφαρμογή του μηχανισμού αυτού να οδηγήσει σε αύξηση των κινήσεων ρευστών διαθεσίμων για παράνομους σκοπούς, η οδηγία [91/308] θα πρέπει να συμπληρωθεί με σύστημα ελέγχου των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα.
- [...]
- (4) Θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη οι συμπληρωματικές δραστηριότητες άλλων διεθνών φορέων, και ιδίως της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης για το ξέπλυμα χρήματος (FATF), η οποία συγκροτήθηκε από τη Σύνοδο Κορυφής της Ομάδας των Επτά στο Παρίσι το 1989. Η ειδική σύσταση IX της FATF της 22ας Οκτωβρίου 2004 καλεί τις κυβερνήσεις να θεσπίσουν μέτρα για τον εντοπισμό των φυσικών κινήσεων ρευστών διαθεσίμων, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν σύστημα βασιζόμενο σε δήλωση, ή άλλη υποχρέωση κοινολόγησης.
- (5) Κατ' ακολουθίαν, τα ρευστά διαθέσιμα που μεταφέρει φυσικό πρόσωπο εισερχόμενο ή εξερχόμενο από την Κοινότητα θα πρέπει να υπόκεινται στην αρχή της υποχρεωτικής δήλωσης. Η αρχή αυτή επιτρέπει στις τελωνειακές αρχές να συγκεντρώνουν πληροφορίες για τις εν λόγω κινήσεις ρευστών διαθεσίμων και, κατά περίπτωση, να διαβιβάζουν τις πληροφορίες αυτές σε άλλες αρχές.

(6) Ενόψει του προληπτικού της σκοπού και του αποτρεπτικού της χαρακτήρα, η υποχρέωση δήλωσης θα πρέπει να πληρούται κατά την είσοδο ή την έξοδο από την Κοινότητα. Ωστόσο, για να επικεντρωθεί η δράση των αρχών στις σημαντικές κινήσεις ρευστών διαθεσίμων, στην υποχρέωση αυτή θα πρέπει να υπόκεινται μόνο οι κινήσεις ποσών ύψους 10 000 ευρώ και άνω. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση δήλωσης επιβάλλεται στα φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν το συγκεκριμένο ποσό, ανεξάρτητα από το αν τα πρόσωπα αυτά είναι κύριοι του ποσού ή όχι.»

4 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα ακόλουθα:

«Ο παρών κανονισμός συμπληρώνει τις διατάξεις της οδηγίας [91/308] ως προς τις συναλλαγές μέσω των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επαγγελματιών θεσπίζοντας εναρμονισμένους κανόνες για τον έλεγχο, από τις αρμόδιες αρχές, των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα.»

5 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα ακόλουθα:

«Κάθε φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται ή εξέρχεται από την Κοινότητα και μεταφέρει ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 000 ευρώ δηλώνει το εν λόγω ποσό στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μέσω των οποίων εισέρχεται ή εξέρχεται από την Κοινότητα, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Η υποχρέωση δήλωσης δεν έχει εκπληρωθεί εάν η παρεχόμενη πληροφορία είναι ανακριβής ή ελλιπής.»

6 Το άρθρο 4, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την υποχρέωση δήλωσης του άρθρου 3, τα ρευστά διαθέσιμα είναι δυνατό να δεσμεύονται με διοικητική απόφαση, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της εθνικής νομοθεσίας.»

Ο κανονισμός 562/2006

7 Κατά το άρθρο 1 του κανονισμού 562/2006:

«Ο παρών κανονισμός προβλέπει ότι δεν διενεργείται συνοριακός έλεγχος προσώπων κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους κανόνες συνοριακού ελέγχου προσώπων κατά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

8 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Η διέλευση των εξωτερικών συνόρων επιτρέπεται μόνο στα συνοριακά σημεία διέλευσης και κατά τη διάρκεια καθορισμένων ωρών λειτουργίας. Οι ώρες λειτουργίας εμφανίζονται επακριβώς στα σημεία διέλευσης που δεν λειτουργούν επί εικοσιτετραώρου βάσεως.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τον κατάλογο των συνοριακών τους σημείων διέλευσης στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 34.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

9 Η Intercontinental ανέθεσε στον Ο. El Dakkak τη μεταφορά δολαρίων ΗΠΑ από το Κοτονού (Μπενίν) στη Βηρυτό (Λίβανος) αεροπορικώς, με ενδιάμεσο σταθμό τον αερολιμένα Roissy-Charles-de-Gaulle.

- 10 Στις 9 Δεκεμβρίου 2010, κατά τη διέλευσή του από τον ως άνω αερολιμένα, ο Ο. El Dakkak υποβλήθηκε σε έλεγχο από τους τελωνειακούς υπαλλήλους στη γέφυρα επιβίβασης της πτήσης του για Βηρυτό. Μόλις οι εν λόγω υπάλληλοι διαπίστωσαν ότι Ο. El Dakkak είχε στην κατοχή του 3 900 ευρώ και 1 607 650 δολάρια ΗΠΑ (περίπου 1 511 545 ευρώ) σε ρευστά διαθέσιμα, ο τελευταίος τους επέδειξε σχετική δήλωση την οποία είχε υποβάλει στις τελωνειακές αρχές της Δημοκρατίας του Μπενίν.
- 11 Κατόπιν του ελέγχου αυτού, ο Ο. El Dakkak τέθηκε υπό προσωρινή κράτηση από την τελωνειακή αρχή και στη συνέχεια του απαγγέλθηκε κατηγορία από αρμόδιο ανακριτή για παράβαση της υποχρέωσης δήλωσης κεφαλαίων και για νομιμοποίηση προϊόντος απάτης.
- 12 Τα ρευστά διαθέσιμα τα οποία μετέφερε ο Ο. El Dakkak κατασχέθηκαν και στη συνέχεια σφραγίστηκαν από τη διεύθυνση τελωνείων και εμμέσων φόρων.
- 13 Με απόφαση της 11ης Μαΐου 2011, το ποινικό τμήμα του cour d'appel de Paris (εφετείο Παρισιού, Γαλλία) ακύρωσε τη διαδικασία στο σύνολό της λόγω της παράτυπης κράτησης του ενδιαφερομένου, διέταξε δε την επιστροφή των σφραγισμένων.
- 14 Ως εκ τούτου, με έγγραφο της 2ας Απριλίου 2012, η αρμόδια διοικητική αρχή πληροφόρησε τον Ο. El Dakkak ότι επρόκειτο να του καταβάλει με έμβασμα το ποσό των ευρώ και το ισόποσο σε ευρώ των δολαρίων ΗΠΑ που είχαν κατασχεθεί, καθώς και μέρος των εξόδων φακέλου.
- 15 Εν συνεχεία, ο Ο. El Dakkak και η Intercontinental άσκησαν αγωγή αποζημίωσης ενώπιον του tribunal d'instance d'Aulnay-sous-Bois (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Aulnay-sous-Bois, Γαλλία), κατόπιν δε έφεση ενώπιον του cour d'appel de Paris (εφετείο Παρισιού), υποστηρίζοντας ότι η διεύθυνση τελωνείων και εμμέσων φόρων δεν μπορούσε να καταλογίσει στον Ο. El Dakkak παράβαση της υποχρέωσης δήλωσης, επειδή αυτός δεν υπείχε τέτοια υποχρέωση.
- 16 Μετά την απόρριψη της έφεσής του με απόφαση που εξέδωσε στις 25 Μαρτίου 2014 το cour d'appel de Paris (εφετείο Παρισιού), ο Ο. El Dakkak άσκησε αναίρεση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 17 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Cour de cassation (Ακυρωτικό Δικαστήριο, Γαλλία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν [το άρθρο] 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005 και [το άρθρο] 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 562/2006 την έννοια ότι υπήκοος τρίτου κράτους ευρισκόμενος σε ζώνη διεθνούς διελεύσεως αερολιμένα δεν υπόκειται στην υποχρέωση δηλώσεως η οποία απορρέει από το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005 ή, αντιθέτως, ότι ο εν λόγω υπήκοος τρίτου κράτους υπόκειται στην υποχρέωση αυτή, ως διεθνών τα εξωτερικά σύνορα της [Ενωσης] από ένα από τα συνοριακά σημεία διελεύσεως, όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 562/2006;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 18 Με το ερώτημα του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005 έχει την έννοια ότι η υποχρέωση δήλωσης που προβλέπει η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στη ζώνη διεθνούς διέλευσης αερολιμένα κράτους μέλους υπό συνθήκες όπως οι επίμαχες στην κύρια δίκη, δηλαδή όταν ένα φυσικό πρόσωπο έχει εισέλθει στη ζώνη αυτή αποβιβαζόμενο από αεροσκάφος προερχόμενο από τρίτο κράτος και ενόσω παραμένει στην εν λόγω ζώνη εν αναμονή της μετεπιβίβασής του σε άλλο αεροσκάφος με προορισμό άλλο τρίτο κράτος.

- 19 Ο καθορισμός του περιεχομένου της υποχρέωσης δήλωσης εξαρτάται από την ερμηνεία της έννοιας «φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται ή εξέρχεται» από την Ένωση, η οποία περιλαμβάνεται στο εν λόγω άρθρο 3, παράγραφος 1.
- 20 Συναφώς, υπογραμμίζεται εκ προοιμίου ότι ο κανονισμός 1889/2005 δεν περιέχει ορισμό της έννοιας αυτής.
- 21 Παρά ταύτα, η εν λόγω έννοια δεν παρουσιάζει αμφισημία και πρέπει να γίνει αντιληπτή υπό τη συνήθη της σημασία, δηλαδή ως αναφερόμενη στη μετακίνηση φυσικού προσώπου από τόπο ευρισκόμενο εκτός του εδάφους της Ένωσης προς τόπο ευρισκόμενο εντός του εδάφους αυτού ή από τον τελευταίο αυτό τόπο προς τόπο εκτός του εδάφους της Ένωσης.
- 22 Το έδαφος της Ένωσης αντιστοιχεί προς τον γεωγραφικό χώρο τον οποίο αφορούν τα άρθρα 52 ΣΕΕ και 355 ΣΛΕΕ, τα οποία ορίζουν το πεδίο εδαφικής εφαρμογής των Συνθηκών.
- 23 Ελλείπει σχετικής διευκρίνισης, το πεδίο εδαφικής εφαρμογής μιας πράξης του παράγωγου δικαίου πρέπει να προσδιορίζεται βάσει των διατάξεων αυτών, δεδομένου ότι το παράγωγο δικαίο έχει καταρχήν το ίδιο πεδίο εφαρμογής με τις Συνθήκες και εφαρμόζεται αυτοδικαίως στο πεδίο αυτό (βλ., συναφώς, απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-132/14 έως C-136/14, EU:C:2015:813, σκέψεις 76 και 77).
- 24 Αφενός, οι αερολιμένες των κρατών μελών αποτελούν τμήμα του εν λόγω γεωγραφικού χώρου και, ως εκ τούτου, τμήμα του εδάφους της Ένωσης.
- 25 Αφετέρου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ούτε οι διατάξεις του κανονισμού 1889/2005 αποκλείουν τη δυνατότητα εφαρμογής της υποχρέωσης δήλωσης που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού στις ζώνες διεθνούς διέλευσης των εν λόγω αερολιμένων, αλλά ούτε και τα άρθρα 52 ΣΕΕ και 355 ΣΛΕΕ αποκλείουν τις εν λόγω ζώνες από το πεδίο εδαφικής εφαρμογής των Συνθηκών, ενώ επίσης δεν προβλέπουν εξαίρεση σχετική με τις ζώνες αυτές.
- 26 Κατά συνέπεια, όταν ένα φυσικό πρόσωπο μετακινείται από τόπο που δεν αποτελεί τμήμα του γεωγραφικού χώρου τον οποίο αφορούν τα άρθρα 52 ΣΕΕ και 355 ΣΛΕΕ προς τόπο που αποτελεί τμήμα του χώρου αυτού, το πρόσωπο αυτό εισέρχεται στην Ένωση, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005.
- 27 Τούτο ισχύει στην περίπτωση προσώπου το οποίο, όπως ο Ο. El Dakkak, αποβιβάζεται από αεροσκάφος προερχόμενο από τρίτο κράτος σε αερολιμένα ευρισκόμενο στο έδαφος κράτους μέλους, παραμένει δε στη ζώνη διεθνούς διέλευσης του αερολιμένα αυτού εν αναμονή της μετεπιβίβασής του σε άλλο αεροσκάφος με προορισμό άλλο τρίτο κράτος.
- 28 Η ερμηνεία σύμφωνα με την οποία η υποχρέωση δήλωσης που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005 εφαρμόζεται στις ζώνες διεθνούς διέλευσης αερολιμένων ευρισκόμενων στο έδαφος της Ένωσης είναι επίσης σύμφωνη με τον σκοπό που επιδιώκει ο εν λόγω κανονισμός.
- 29 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά τις αιτιολογικές σκέψεις 2, 5 και 6 του κανονισμού 1889/2005, ο κανονισμός αυτός σκοπεί να προλάβει, να αποτρέψει και να αποφύγει την εισαγωγή των προϊόντων παράνομων δραστηριοτήτων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και την επένδυσή τους μετά τη νομιμοποίηση, ιδίως μέσω της αρχής της υποχρεωτικής δήλωσης των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται στην Ένωση ή εξέρχονται από αυτή, ώστε να συλλέγονται σχετικές πληροφορίες (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Chmielewski, C-255/14, EU:C:2015:475, σκέψη 18).

- 30 Προς τούτο, το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού επιβάλλει την υποχρέωση σε κάθε φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται στην Ένωση ή εξέρχεται από αυτή και μεταφέρει ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 000 ευρώ να δηλώνει το αντίστοιχο ποσό (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Chmielewski, C-255/14, EU:C:2015:475, σκέψη 19).
- 31 Επιπλέον, όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005, σε συνδυασμό με τις αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 3 του ίδιου κανονισμού, σκοπός του τελευταίου είναι, στο πλαίσιο της προαγωγής της αρμονικής, ισόρροπης και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης σε όλη την Ένωση, να συμπληρώσει τις διατάξεις της οδηγίας 91/308 θεσπίζοντας εναρμονισμένους κανόνες για τον έλεγχο των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται στην Ένωση ή εξέρχονται από αυτήν (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Chmielewski, C-255/14, EU:C:2015:475, σκέψη 17).
- 32 Πάντως, στο πλαίσιο αυτό, πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η οδηγία 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ 2005, L 309, σ. 15), η οποία αντικατέστησε την οδηγία 91/308, έχει ως κύριο σκοπό την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως προκύπτει τόσο από τον τίτλο της και τις αιτιολογικές της σκέψεις όσο και από το γεγονός ότι εκδόθηκε, όπως και η προηγούμενη οδηγία 91/308, εντός συγκεκριμένου διεθνούς πλαισίου, με σκοπό να εφαρμόζονται και να καταστούν δεσμευτικές εντός της Ένωσης οι συστάσεις της Ομάδας Διεθνούς Χρηματοπιστωτικής Δράσης (GAFI), που αποτελεί τον κυριότερο διεθνή οργανισμό για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (βλ. απόφαση της 25ης Απριλίου 2013, Jyske Bank Gibraltar, C-212/11, EU:C:2013:270, σκέψη 46).
- 33 Όπως και οι οδηγίες 91/308 και 2005/60, σκοπός έκδοσης του κανονισμού 1889/2005 ήταν, όπως προκύπτει από την αιτιολογική του σκέψη 4, να ληφθούν υπόψη οι συμπληρωματικές δραστηριότητες άλλων διεθνών φορέων, και ιδίως της GAFI, της οποίας η ειδική σύσταση IX της 22ας Οκτωβρίου 2004 καλεί τις κυβερνήσεις να θεσπίσουν μέτρα για τον εντοπισμό των φυσικών κινήσεων ρευστών διαθεσίμων, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν σύστημα βασιζόμενο σε δήλωση ή άλλη υποχρέωση κοινολόγησης.
- 34 Κατά συνέπεια, όπως επισήμανε και ο γενικός εισαγγελέας με τα σημεία 44 και 45 των προτάσεών του, από τον σκοπό που επιδιώκει ο κανονισμός 1889/2005, από το διεθνές πλαίσιο στο οποίο ο κανονισμός αυτός εντάσσεται και από την ανάγκη να διασφαλιστεί ο σκοπός πρόληψης και αποτροπής της υποχρέωσης δήλωσης που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 1, του ίδιου αυτού κανονισμού, προκύπτει ότι η έννοια του «φυσικού προσώπου που εισέρχεται ή εξέρχεται» από την Ένωση, έννοια περιλαμβανόμενη στην εν λόγω διάταξη, πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικά.
- 35 Συγκεκριμένα, αν η εν λόγω διάταξη ερμηνευόταν υπό την έννοια ότι τα πρόσωπα που βρίσκονται σε ζώνη διεθνούς διέλευσης αερολιμένα της Ένωσης δεν υπόκεινται στην ανωτέρω υποχρέωση, θα υπήρχε κίνδυνος να υπονομευθεί η αποτελεσματικότητα του προβλεπόμενου στον κανονισμό 1889/2005 συστήματος ελέγχου των κινήσεων ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση, και, κατά συνέπεια, η επίτευξη του επιδιωκόμενου από τον ίδιο κανονισμό σκοπού.
- 36 Το ζήτημα αν ο υπήκοος τρίτου κράτους ο οποίος βρίσκεται στη διεθνή ζώνη διέλευσης αερολιμένα κράτους μέλους έχει διέλθει ή όχι τα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 562/2006, δεν ασκεί επιρροή στις προεκτεθείσες εκτιμήσεις.
- 37 Επί του ζητήματος αυτού, επισημαίνεται ότι, όπως καταδεικνύεται μεταξύ άλλων και από τις διαφορετικές νομικές βάσεις δυνάμει των οποίων εκδόθηκαν οι κανονισμοί 1889/2005 και 562/2006, οι εν λόγω κανονισμοί επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς.

- 38 Συγκεκριμένα, όπως προεκτέθηκε με τη σκέψη 31 της παρούσας απόφασης, σκοπός του κανονισμού 1889/2005 είναι να συμπληρώσει τις διατάξεις της οδηγίας 91/308 θεσπίζοντας εναρμονισμένους κανόνες για τον έλεγχο των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται στην Ένωση ή εξέρχονται από αυτή, ενώ, κατά το άρθρο 1 του κανονισμού 562/2006, ο τελευταίος αυτός κανονισμός προβλέπει ότι δεν διενεργείται συνοριακός έλεγχος προσώπων κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων μεταξύ των κρατών μελών και θεσπίζει τους κανόνες συνοριακού ελέγχου προσώπων κατά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των εν λόγω κρατών.
- 39 Κατά τα λοιπά, από κανένα στοιχείο του κανονισμού 1889/2005 δεν προκύπτει ότι οι διατάξεις του πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των διατάξεων του κανονισμού 562/2006.
- 40 Επομένως, ελλείψει ρητής σχετικής διάταξης στο ένα ή στο άλλο νομοθετικό κείμενο, η ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005 δεν μπορεί να εξαρτάται από την ερμηνεία της έννοιας της «διέλευσης εξωτερικού συνόρου της Ένωσης», η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 562/2006.
- 41 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, οι ζώνες διεθνούς διέλευσης των αερολιμένων των κρατών μελών δεν πρέπει να αποκλεισθούν από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005, πράγμα το οποίο συνεπάγεται ότι, σε περίπτωση που ένα φυσικό πρόσωπο, το οποίο αποβιβάζεται από αεροσκάφος προερχόμενο από τρίτο κράτος σε αερολιμένα ευρισκόμενο στο έδαφος κράτους μέλους και παραμένει στη ζώνη διεθνούς διέλευσης του αερολιμένα αυτού εν αναμονή της μετεπιβίβασής του σε άλλο αεροσκάφος με προορισμό άλλο τρίτο κράτος, έχει στην κατοχή του ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 000 ευρώ όταν εισέρχεται στην Ένωση, το πρόσωπο αυτό υπόκειται στην υποχρέωση δήλωσης την οποία προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005.
- 42 Συναφώς, στα κράτη μέλη απόκειται να λαμβάνουν μέτρα που να παρέχουν στους ενδιαφερομένους τη δυνατότητα τήρησης της ως άνω υποχρέωσης υπό συνθήκες ικανές να τους εξασφαλίσουν πλήρη ασφάλεια δικαίου.
- 43 Υπό τις συνθήκες αυτές, η απάντηση που πρέπει να δοθεί στο υποβληθέν ερώτημα είναι ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1889/2005 έχει την έννοια ότι η υποχρέωση δήλωσης την οποία προβλέπει η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στη ζώνη διεθνούς διέλευσης αερολιμένα κράτους μέλους.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 44 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπíπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα, έχει την έννοια ότι η υποχρέωση δήλωσης την οποία προβλέπει η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στη ζώνη διεθνούς διέλευσης αερολιμένα κράτους μέλους.

(υπογραφές)

- i — Στις λέξεις κλειδιά του παρόντος κειμένου έγινε τροποποίηση γλωσσικής φύσεως μετά την αρχική ανάρτησή του στην ψηφιακή Συλλογή Νομολογίας